

Chính sách Dân tộc
&
THỰC HIỆN CHÍNH SÁCH DÂN TỘC

**ĐỜI SỐNG VĂN HOÁ VÙNG ĐỒNG BÀO
DÂN TỘC THIỂU SỐ Ở THÁI NGUYÊN**

Thái Nguyên là tỉnh nằm ở trung tâm Việt Bắc, cách Hà Nội 75 km về phía Bắc. Nơi đây có 8 dân tộc cùng chung sống: Kinh, Tày, Nùng, Dao, Cao Lan, Sán Chỉ, Sán Dìu và Hmông. Các dân tộc có truyền thống yêu nước, đoàn kết trong cách mạng, trong kháng chiến và trong xây dựng cuộc sống mới hôm nay. Năm 2007 là năm du lịch quốc gia Thái Nguyên với chủ đề “Về Thủ đô gió ngàn - chiến khu Việt Bắc”. Đời sống văn hóa vùng đồng bào dân tộc thiểu số ở Thái Nguyên đang có nhiều khởi sắc.

Trong 6 năm qua (2000 - 2006), Sở Văn hoá - Thông tin tỉnh Thái Nguyên đã quan tâm tới việc triển khai thực hiện chính sách văn hoá - thông tin vùng dân tộc, miền núi và đã đạt được những kết quả đáng khích lệ, đóng góp tích cực vào sự nghiệp phát triển văn hoá - xã hội của vùng đồng bào dân tộc, miền núi trong tỉnh.

Ngành văn hoá - thông tin của tỉnh đã phối hợp với các cơ quan, ban, ngành khác thực hiện tốt công tác thông tin tuyên truyền kỷ niệm những ngày lễ lớn của đất nước, địa phương; xây dựng đời sống văn hoá ở cơ sở; thực hiện nếp sống mới trong việc cưới xin, tang ma và tổ chức lễ hội. Hoạt động thông tin, tuyên truyền được tổ chức với nhiều hình thức phong phú và đặc biệt chú trọng đến vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Vì vậy, phong trào “Toàn dân

đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá ở khu dân cư” đã được đồng bào vùng dân tộc thiểu số tích cực tham gia; đã xuất hiện những điển hình tiên tiến vùng đồng bào dân tộc thiểu số như: xã Tràng Xá, Phú Thợng (huyện Võ Nhai); xã Linh Thông, Phú Tiến, Phợng Tiến (huyện Định Hoá); xã Hoà Bình, Hoá Thợng, Nam Hoà (huyện Đông Hỷ)... □ cấp cơ sở, một số điển hình tiên tiến được duy trì nhiều năm như xóm Mỏ Gà (xã Phú Thợng, huyện Võ Nhai), xóm Làng Đền (xã Tràng Xá, huyện Võ Nhai). Hàng năm ngành thực hiện tốt các chương trình mục tiêu quốc gia về văn hoá: tài trợ sách văn hoá phẩm cho các xã vùng cao, vùng sâu, vùng xa, vùng đặc biệt khó khăn; cấp 14 đầu báo đến xóm, trường học và uỷ ban nhân dân 125 xã miền núi, vùng cao trong tỉnh... Bên cạnh đó, ngành văn hoá - thông tin tỉnh đã phát hành mỗi năm trên 10.000 tờ báo và tạp chí; cấp sách tài trợ cho học sinh dân tộc miền núi; tổ chức được 14.058 buổi chiếu phim, 1.353 buổi biểu diễn nghệ thuật phục vụ bà con các xã vùng sâu, vùng xa; xây dựng kế hoạch s-u tâm, giữ gìn văn hoá vật thể, phi vật thể của đồng bào dân tộc thiểu số như nhạc cụ, các làn điệu dân ca, các điệu múa...; chú trọng khai thác vốn cổ văn nghệ dân gian: hát ví, hát ru, khèn bè, khèn lá...; khai thác các trò chơi dân gian như: tung còn, đánh yến, vật cù, đẩy gậy... Ngành cũng tạo điều kiện cho các nghệ nhân người dân tộc thiểu số tham gia các lớp tập huấn, các hoạt động văn nghệ ở tỉnh và Trung ương. Đặc biệt, ngành còn phối hợp với Viện Văn hoá - Thông tin của Bộ Văn hoá - Thông tin, trường Đại học Thái Nguyên thực hiện 5 đề tài nghiên cứu khoa học về s-u tâm, bảo tồn, phát huy giá trị văn hoá phi vật thể của các dân tộc trên địa bàn tỉnh. Ngoài ra, ngành đã tổ chức tốt các lễ hội

truyền thống và đ-ợc đánh giá cao trong các kỳ tham gia ngày hội khu vực và toàn quốc nh- lễ hội cầu mùa của dân tộc Sán Chay, lễ hội *lồng tồng* của dân tộc Tày.

Đến nay toàn tỉnh đã có trên 300 nhà văn hoá xóm bản vùng đồng bào dân tộc. Các xóm bản ở vùng có hoàn cảnh đặc biệt đ-ợc ngành chú trọng quan tâm nh- nhà văn hoá thôn Nả Nán (xã Linh Thông, huyện Định Hoá); nhà văn hoá xóm Bản Tền (xã Vân Lăng, huyện Đông Hỷ) đ-ợc đầu t- xây dựng với giá trị 500 triệu đồng/nhà. Đặc biệt là nhà văn hoá xóm Đồng Tâm của dân tộc Sán Chay ở xã Túc Tranh (huyện Phú L-ợng) đ-ợc chọn là mô hình điểm tiên tiến để nhân ra diện rộng. Hàng năm, đội ngũ cán bộ văn hoá thông tin của các xã miền núi đ-ợc tham dự các lớp tập huấn về công tác xây dựng gia đình văn hoá, làng bản văn hoá, nghiệp vụ văn hoá - thông tin cơ sở. Sở Văn hoá - Thông tin đã tổ chức đ-ợc 14 lớp tập huấn (3 - 7 ngày/lớp) cho cán bộ văn hoá cơ sở.

Việc đầu t-, hỗ trợ trang thiết bị cho các xã miền núi vùng cao đ-ợc ngành đặc biệt quan tâm. Cùng với vốn đầu t- của Nhà n-ớc, việc huy động sức dân đã góp phần tạo điều kiện tốt để phát triển văn hoá - thông tin ở miền núi. Đến nay 100% các xã đặc biệt khó khăn đã đ-ợc trang bị một bộ trang thiết bị phục vụ cho công tác văn hoá - thông tin, trị giá 14,5 triệu đồng/bộ, đáp ứng tốt cho việc tổ chức th-ờng xuyên các hoạt động văn hoá liên xóm, liên xã của đồng bào dân tộc ở vùng sâu, vùng xa.

Do đ-ợc quan tâm, công tác phát triển đời sống văn hoá cho vùng đồng bào dân tộc thiểu số đã có nhiều chuyển biến tích cực: đời sống văn hoá tinh thần phong phú hơn; việc c-ới, ma chay đ-ợc đơn giản, các hủ tục đ-ợc giảm bớt; các lễ hội đ-ợc tổ chức tốt hơn mang đậm đà bản sắc dân tộc; bản sắc văn hoá truyền thống các dân tộc đ-ợc khơi dậy và phát huy.

Đỗ Thị Hồng Vân

Biểu diễn văn nghệ trong lễ hội Lồng tồng Phú Đình, ATK Định Hoá, Thái Nguyên

Ảnh: Đồng Khắc Thọ